

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та

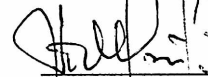
біотехнологій імені С.З.Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова навчально-методичної
комісії спеціальності «Економіка»

 проф. Музика П.М.

“25” 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Екологічна економіка»

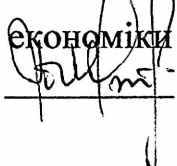
(код і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 – «Економіка»</i>
Вид дисципліни	<i>обов'язкова</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічна економіка» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо- професійною програмою «Економіка довкілля і природних ресурсів» спеціальності 051 – «Економіка».

Розробник – к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича Р.С. Грабовський

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича « 11 » 20 20 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича Музика П.М.

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 051 «Економіка» « 25 » 20 20 року (протокол № 5).

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту « 25 » серпня 20 20 року (протокол № 3).

Голова ради С.І. Поперечний

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	48	14
в т.ч.:	-	-
• лекційні заняття, год.	16	6
• практичні заняття, год.	32	12
• лабораторні заняття, год.	-	-
семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	72	102
Форма семестрового контролю	екзамен	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 47
для заочної форми здобуття освіти – 10

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закони та закономірності розвитку складних природогосподарських систем

Мета навчальної дисципліни

вивчення економічних основ взаємодії суспільства і природи. Важливим для студента є формування навичок екологічно орієнтованого світогляду, що створює необхідні передумови для прийняття рішень і здійснення господарської діяльності згідно з принципами стійкого розвитку. У процесі освоєння дисципліни студент знайомиться з економічними проблемами раціонального використання природних ресурсів й охорони навколишнього середовища, значенням і роллю екологічного фактора в розвитку і функціонуванні економічних систем.

Вивчення навчальної дисципліни *«Екологічна економіка»* ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: економіка підприємства. потенціал і розвиток аграрних підприємств.

Здобуті знання з *«Екологічної економіки»* є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: економіка довкілля та природокористування, екологічне підприємництво, економіка ресурсозбереження, економіка землекористування

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

– **загальні компетентності:**

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Р4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

Р8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

Р9.Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

Р13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1 Предмет, об'єкти вивчення екологічної економіки, функції, еволюція взаємовідносин довкілля і суспільства. Вихідні терміни та аксіоми	18	2	4			12	15,5	0,5	1			14
Тема 2 Основні процеси порушення природного середовища	20	2	4			14	22	1	1			20
Тема 3 Урахування природних факторів в економічній системі	19	2	4			13	19	1	1			17
Тема 4 Еколого-економічні інструменти	18	2	4			12	17,5	0,5	1			16
Тема 5 Форми еколого-економічних інструментів	19	2	4			13	19	1	1			17
Тема 6. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища та економічний ефект від природоохоронних заходів	18	2	4			12	17,5	0,5	1			16
Тема 7 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні	18	2	4			12	17,5	0,5	1			16
Тема 8 Екологізація економіки	20	2	4			14	22	1	1			20
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	102					76	102					102
Усього годин	150	16	32			102	150	6	8			136

3.2. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти
Тема 1 Предмет, об'єкти вивчення екологічної економіки, функції, еволюція взаємовідносин довкілля і суспільства. Вихідні терміни та аксіоми	ЗК7 СК5	P9, P13
Тема 2 Основні процеси порушення природного середовища	ЗК4, ЗК7, СК3, СК8 СК5	P8, P13
Тема 3 Урахування природних факторів в економічній системі	ЗК7, СК3, СК8	P4, P13
Тема 4 Еколого-економічні інструменти	СК3, СК5	P9, P13
Тема 5 Форми еколого-економічних інструментів	СК5	P9.
Тема 6. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища та економічний ефект від природоохоронних заходів	ЗК7, СК3, СК8	P4, P8, P9, P13
Тема 7 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні	ЗК7, СК8	P4, P13
Тема 8 Екологізація економіки	ЗК4, ЗК7	P4, P13

3.3. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1 Предмет, об'єкти вивчення екологічної економіки. Природні фактори і процеси антропогенного впливу на природу Розкриття основних положень, які вивчає предмет “Екологічна економіка”, методи вивчення даного курсу з врахуванням поточного і майбутнього періодів часу та завдання дисципліни.	2	1
2	Тема 2 Основні процеси порушення природного середовища Змістовна основа класифікації процесів порушення природи. Використання природних ресурсів. Забруднення. Порушення ґрунтів. Порушення режиму водних систем. Трансформація рельєфу. Вплив на біоту. Вплив на людину. Вплив на глобальну екосистему Землі.	2	1
3	Тема 3 Урахування природних факторів в економічній системі Еколого-економічні оцінки. Обґрунтування потреби в еколого-економічних оцінках.	2	0,5
4	Тема 4 Еколого-економічні інструменти Еколого-економічні показники: оцінки і ставки. Економічний інструментарій: роль у системі товарно-грошових відносин.	2	1
5	Тема 5 Форми еколого-економічних інструментів Форми еколого-економічних інструментів Найбільш характерні риси різних еколого-економічних інструментів Методи прямого і непрямого регулювання цін	2	0,5
6	Тема 6. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища та економічний ефект від природоохоронних заходів Оцінки ресурсу та оцінки середовища. Підходи до економічної оцінки природних ресурсів. Підходи до оцінки змін стану середовища.	2	1
7	Тема 7. Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні Основи платного природокористування в Україні Збори за використання природних ресурсів Платежі (збори) за порушення природного середовища	2	0,5
8	Тема 8 Екологізація економіки Поняття екологізації. Відтворювальний механізм екологізації Екологізація попиту Екологізація виробництва Екологізація людей і відтворення мотивів екологізації	2	0,5
Усього годин		16	6

3.4. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1 Предмет, об'єкти вивчення екологічної економіки. Визначення природних ресурсів, природних умов. Класифікація природних чинників. Роль атмосфери як природного ресурсу.	2	0,5
2	Тема 2 Природні фактори і процеси антропогенного впливу на природу Природне середовище. Відтворення, відновлення природних систем, природних ресурсів, середовища. Екологічна рівновага.	2	0,5
3	Тема 3 Основні процеси порушення природного середовища Змістовна основа класифікації процесів порушення природи. Використання природних ресурсів. Забруднення.	2	0,5
4	Тема 4 Основні процеси порушення природного середовища Порушення ґрунтів. Порушення режиму водних систем. Трансформація рельєфу. Вплив на біоту. Вплив на людину. Вплив на глобальну екосистему Землі.	2	0,5
5	Тема 5 Урахування природних факторів в економічній системі Функції природи й еколого-економічні оцінки. Фізіологічні, соціальні, екологічні, економічні функції.	2	0,5
6	Тема 6 Урахування природних факторів в економічній системі Засоби виробництва, предмет праці, споживча вартість. Властивості товару, мінова вартість, ціна. Економічні властивості природи.	2	0,5
7	Тема 7 Еколого-економічні інструменти Ціни на ресурси. Використання економічних показників – інструментів. Економічні вигоди. Перерозподільні платежі/виплати.	2	0,5
8	Тема 8 Еколого-економічні інструменти Еколого-економічні інструменти: принципи формування і механізми дії Адміністративний перерозподіл коштів. Фінансові трансферти. Вільні ринкові механізми. Сприяння ринку.	2	0,5
9	Тема 9 Форми еколого-економічних інструментів Податкові інструменти, мито, збори, штрафи, субсидії, гранти, кредити, виплати, прискорена амортизація, цінкові інструменти, ринкові сприяння, премії, нагороди, екологічне страхування).	2	0,5
10	Тема 10 Форми еколого-економічних інструментів Сутність та формування еколого-економічного механізму	2	0,5

11	Тема 11 Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища Еколого-економічний збиток, його види, еколого-економічний аналіз збитку та методи оцінки збитку. Економічний ефект від природоохоронних заходів. Структура капітальних вкладень в будівництво природоохоронних об'єктів.	2	0,5
12	Тема 12 Економічний ефект від природоохоронних заходів. Визначення економічних збитків від забруднення довкілля.	2	0,5
13	Тема 13 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні Концепції платного природокористування. Система екологічних платежів система зборів за використання природних ресурсів	2	0,5
14	Тема 14 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні Система платежів (зборів) за порушення природного середовища Побудова системи платежів за розміщення відходів.	2	0,5
15	Тема 15 Екологізація економіки Поняття екологізації Оцінки рівня екологізації	2	0,5
16	Тема 16 Екологізація економіки Відтворювальний механізм екологізації Екологізація попиту Екологізація виробництва Екологізація людей і відтворення мотивів екологізації	2	0,5
Усього годин		32	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1 Предмет, об'єкти вивчення екологічної економіки. Класифікація процесів впливу на природу. Сучасне поняття про агроєкосистему.	2	2
2	Тема 2 Природні фактори і процеси антропогенного впливу на природу Проблеми взаємодії суспільства і природи	2	3
3	Тема 3 Основні процеси порушення природного середовища Основні екологічні проблеми України.	2	2
4	Тема 4 Основні процеси порушення природного середовища Екологічні проблеми Карпатського регіону України	1	2
5	Тема 5 Урахування природних факторів в економічній системі Взаємозв'язок між економічним зростанням,	2	2

	збереженням довкілля і людським розвитком та проблема його врахування в стратегіях сталого розвитку		
6	Тема 6 Урахування природних факторів в економічній системі Зелена економіка як рамкова модель взаємодії економіки з природним середовищем у системі складових сталого розвитку	1	2
7	Тема 7 Еколого-економічні інструменти Механізм екологізації економіки. Відтворювальний механізм екологізації Екологізація попиту Екологізація виробництва Екологізація людей і відтворення мотивів екологізації	2	2
8	Тема 8 Еколого-економічні інструменти Еко-ефективність, ресурсно-ефективне та більш чисте виробництво	1	2
9	Тема 9 Форми еколого-економічних інструментів Формування та обґрунтування інструментарію еколого-економічного розвитку	2	2
10	Тема 10 Форми еколого-економічних інструментів Проблеми впровадження сучасних еколого-економічних інструментів в Україні	1	2
11	Тема 11 Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища Екологічна безпека та економічні механізми управління ризиком в екологічній безпеці	2	2
12	Тема 12 Економічний ефект від природоохоронних заходів. Економічна ефективність природоохоронних заходів.	2	2
13	Тема 13 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні Система платного природокористування	2	2
14	Тема 14 Практика реалізації концепції платного природокористування в Україні Оренда природних ресурсів	1	2
15	Тема 15 Екологізація економіки «Квадрат» управління екологізацією Управлінські стратегії впливу на суб'єкти екологізації	2	3
16	Тема 16 Екологізація економіки Практичні процедури управління екологізацією економіки та її підрозділів	1	2
17	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	76	102
	Усього годин	102	136

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Природні ресурси України
2. Екологічні чинники державної стратегії сталого економічного розвитку
3. Оцінки ресурсу та оцінки середовища.
4. Екологізація виробництва
5. Екологічні чинники державної стратегії сталого економічного розвитку
6. Завдання екологізації в сфері сільськогосподарського виробництва на регіональному рівні
7. Екологічний аналіз життєвого циклу продукції на прикладі окремо взятого товару
8. Державний вплив на суб'єкти з метою екологізації економіки
9. Цілі екологізації і завдання як спосіб отримання конкурентних переваг на ринку
10. Екологізація в контексті нарощування експорту продукції

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, розв'язування ситуаційних завдань, виступ з рефератом, доповідь, тестування, а також інтерактивного навчання (ділові ігри). Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні та семінарські заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СРС)

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Рекомендується застосувати на всіх практичних заняттях види об'єктивного контролю теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок у вигляді тестування, письмового та (або) усного опитування. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінка за 5-ти бальною шкалою.

Поточний контроль та оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи оцінювання знань та умінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях, оцінювання письмових контрольних робіт);
- оцінка за самостійну роботу.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

7.1. Денна форма здобуття освіти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (екзаменаційного, залікового та підсумкової атестації).

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить **100**. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання успішності студентів

<i>За 100- бальною шкалою</i>	<i>За національною шкалою</i>		<i>За шкалою ECTS</i>
	<i>Екзамен, диференційований залік</i>	<i>Залік</i>	
90 - 100	Відмінно	Зараховано	A
82 - 89	Добре		B
74 - 81			C
64 - 73			D
60 - 63	Задовільно		E
35 - 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 - 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

На оцінку «Відмінно» оцінюється відповідь на завдання, в якій навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання

виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

На оцінку «Добре» оцінюється відповідь на завдання, в якій відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент висвітлює питання повно, висвітлення завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях - неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення до фактів.

На оцінку «Задовільно» оцінюється відповідь на завдання, в якій відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Студент дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

На оцінку «Незадовільно» оцінюється завдання, що не виконане, або фрагментарно відображаються окремі факти. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань, У відповідях та практичне завдання припущені суттєві помилки.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50-бальною шкалою.

Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів - за результатами складання екзамену.

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються ЕКЗАМЕНОМ, є таким:

$$50 (\text{ПК}) + 50 (\text{Е}) = 100,$$

де:

50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (Е) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{ПК} = \frac{50 \times \text{САЗ}}{5} = 10 \times \text{САЗ}$$

де ПК - результати поточного контролю за 50-бальною шкалою;

САЗ - середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під

час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;

- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;

- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма навчання

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді.

При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів - за результатами складання екзамену, 20 балів - за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді.

Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30-бальну шкалу використовується така формула:

$$30 (\text{ПК}) + 70 (\text{КР} + \text{ЕК}) = 100$$

де 30 (ПК) - 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії. Бал з поточного контролю може включати бали за відвідування, активність на заняттях тощо за рішенням кафедри;

70 (КР+ЕК) – бали за контрольну роботу (КР) та екзамен (ЕК), які максимально можуть становити 70.

При цьому виконання контрольної роботи (КР) та у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, складання екзамену – у 50 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Музика П.М., Грабовський Р.С., О.О. Дадак Екологічна економіка Опорний конспект лекцій. - Львів: Львівський НУВМБТ ім. С.З. Гжицького. – 2018. – 123 с.

9. Рекомендована література

Базова

1. Гринів Л.С. Екологічна економіка: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2010.358
2. Марова С.Ф., Солоха Д.В., Погребняк Л.О., Беякова О.В., Морева В.В., Турбіна О.І. Інституціональні основи ефективного реформування системи

природокористування в умовах реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Монографія. ТОВ «ППНС», 2019. 304 с

3. Леонід Мельник Екологічна економіка: Підручник. 2-ге вид., випр. І доповн. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 346 с

4. Туниця Ю.Ю. Екоекономіка і ринок: Подолання суперечностей. Київ: Знання, 2006. 314 с

5. Царенко О. М. Основи екології та економіка природокористування: навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2016. 592 с

6. О.М. Алимов, А.І. Даниленко, В.М. Трегобчук та ін. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення : монографія Київ.: Об'єднаний інститут економіки НАН України, 2005. - 540 с

Допоміжна

1. Екологічна економіка та менеджмент сталого лісового господарства: розвиток трансдисциплінарного підходу до Карпатських гір // за ред. І.П. Соловія, В.С. Кітона. Монографія Львів: РВВ НЛТУ України, В-во ТзОВ «Ліга-Прес», 2009 . 432 с.

2. Юрченко Л. І. Екологія. Навчальний посібник. Київ: «Видавничий дім «Професіонал», Центр учбової літератури, 2009. 304 с.

3. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: монографія / О.М. Алимов, А.І. Даниленко, В.М. Трегобчук та ін. Київ: Об'єднаний ін-т економіки НАН України, 2005. – 540 с.

4. Колотило Д. М. Екологія і економіка: Навч. посібник. Київ: КНЕУ, 1999. 368 с.: іл.

5. Н.Х. Грабак, І.Н. Топіха, В.М. Давиденко, В.Г. В'юн, С.М. Чмирь Основи ведення сільського господарства та охорона земель. Київ: КНУ, 1999. 339 с.

6. Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Затверджено Постановою ВР України від 5 березня 1998 року №188/98-ВР// Відомості ВР України від 13.10.1998. 1998. №38. www.rada.kiev.ua.

7. Гринів Л.С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії: Монографія. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. 240с.

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>

2. Офіційний сайт Верховної ради України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

3. Аграрний сектор України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agroua.net>

4. Кабінет Міністрів України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство аграрної політики та продовольства України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>

6. Міністерство екології та природних ресурсів України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua>